

Raport z monitoringu i ewaluacji
Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024
za rok 2020



Kwiecień 2021 roku

Spis treści:

1. Wstęp – podstawa, cel i zakres opracowania	3
2. Przedstawienie zebranych danych	4
3. Wnioski i rekomendacje	11
3.1 Wnioski w zakresie analizy osiągniętych w 2020 roku wartości wskaźników celów Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024	11
3.2 Rekomendacje wynikające ze znowelizowanej ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	13

1. Wstęp – podstawa, cel i zakres opracowania

Podstawą opracowania Raportu z monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024 za rok 2020 było *Zarządzenie nr 47/2016 Burmistrza Brzeszcz z dnia 28 czerwca 2016 roku w sprawie ustalenia procedury monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015 – 2024* oraz *Zarządzenie nr 24/2021 Burmistrza Brzeszcz z dnia 1 marca 2021 roku w sprawie powołania zespołu ds. monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024*.

W skład zespołu ds. monitoringu i ewaluacji Strategii za rok 2020 weszły następujące osoby: Magdalena Maj - przewodnicząca zespołu, Magdalena Jasek - sekretarz zespołu, Agnieszka Molenda - członek zespołu, Anna Jankowska – Pucka – członek zespołu, Agnieszka Korczyk - członek zespołu, Bożena Hacuś - członek zespołu, Barbara Bilczewska – członek zespołu, Janusz Dubiel – członek zespołu, Elżbieta Kózka - członek zespołu, Beata Komendera - członek zespołu.

Raport stanowi podsumowanie prac zespołu ds. monitoringu i ewaluacji Strategii za rok 2020, którego celem była analiza wdrażania Strategii, ze szczególnym uwzględnieniem osiągniętego w 2020 roku poziomu wskaźników. Powołanie zespołu oraz przeprowadzenie monitoringu i ewaluacji wdrażania Strategii ma na celu zapewnienie skuteczności i efektywności we wdrażaniu Strategii Rozwoju Gminy, stanowiącej podstawowy plan długofalowego działania władz samorządowych oraz wszystkich zainteresowanych podmiotów - mieszkańców, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, przedsiębiorców oraz władz gminy.

Zespół ds. monitoringu i ewaluacji Strategii, podczas spotkania roboczego w dn. 11.03.2021 r. dokonał weryfikacji wskaźników monitoringu zawartych w rozdziale 8 Strategii *Proponowany katalog wskaźników* oraz opracowanego w ramach prac Zespołu ds. monitoringu i ewaluacji Strategii za rok 2016 ostatecznego katalogu wskaźników. Zdecydowano, iż w wzorem lat ubiegłych, w celu umożliwienia porównania poziomu wskaźników w poszczególnych latach od początku wdrażania Strategii, zastosowany zostanie dotychczasowy katalog wskaźników wraz kolumnowym układem danych za kolejne lata realizacji.

Określono zakres danych do pozyskania przez każdego z członków zespołu oraz ustalono, iż raporty cząstkowe należy opracować do 13.04.2021 r. Jednocześnie ustalono, iż w związku z faktem, że katalog wskaźników nie uległ zmianie, ponadto w skład Zespołu weszły w większości osoby, które pracowały także przy opracowywaniu Raportu w latach poprzednich, nie będzie konieczności organizowania kolejnego spotkania roboczego całego Zespołu. Członkowie opracowujący dane w ramach przynależnego zakresu merytorycznego będą w razie potrzeb konsultacji i wyjaśnień kontaktować się bezpośrednio z sekretarzem Zespołu.

Zobowiązano sekretarza zespołu do opracowania projektu raportu, uwzględniającego przedstawione dane. W dn. 26.04.2021 r. sekretarz zespołu przesłała projekt raportu do konsultacji i zatwierdzenia przez członków zespołu. W dn. 28.04.2021 r. opracowano ostateczną wersję raportu, który, jak to miało miejsce w latach poprzednich, składa się ze wstępu oraz 2 modułów merytorycznych: przedstawienia zebranych danych oraz wniosków i rekomendacji.

Projekt Raportu z monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024 za rok 2020 przekazany został Burmistrzowi Brzeszcz w dn. 28.04.2021 r.

2. Przedstawienie zebranych danych

Dane, które posłużyły do analizy stanu wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024 w roku 2020, zebrane zostały w oparciu o zaproponowany w rozdziale 8 Strategii katalog wskaźników. Dla każdego z Celów Strategicznych Strategii zweryfikowano zaproponowane zakresy wskaźników, w szczególności pod kątem dostępności danych oraz możliwości interpretacji i porównania osiągniętych wartości w kolejnych latach realizacji Strategii.

Wartości wskaźników obrazujące poziom realizacji w 2020 roku poszczególnych celów Strategii przedstawiono w zamieszczonych poniżej tabelach, w których, w celu usprawnienia porównania poziomu wskaźników w poszczególnych latach od początku wdrażania Strategii, wstawiono dodatkowe kolumny z wartościami uzyskanymi w latach 2016-2018.

Tab.1 Wskaźniki ogólne

Wskaźnik	Wartość w roku 2016	Wartość w roku 2017	Wartość w roku 2018	Wartość w roku 2019	Wartość w roku 2020	źródło
Liczba podpisanych umów dofinansowania dla projektów realizowanych ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez samorząd gminny i jego jednostki organizacyjne.	14	14	14	19	33	Gmina Brzeszcze
Wartość środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez samorząd gminny i jego jednostki organizacyjne.	27.529.586,82	4.918.342,40	7.460.085,94	1.807.696,00	12.112.666,52	Gmina Brzeszcze
Liczba zakończonych projektów realizowanych ze środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych przez samorząd gminny i jego jednostki organizacyjne.	9	12	10	16	29	Gmina Brzeszcze

Tab.2 Wskaźniki realizacji celu strategicznego I. Rozwinięta przedsiębiorczość i gospodarka lokalna

Wskaźnik	Wartość w roku 2016	Wartość w roku 2017	Wartość w roku 2018	Wartość w roku 2019	Wartość w roku 2020	źródło
Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy	98	100	105	81	63	CEiDG
Stosunek liczby nowych działalności gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy do liczby podmiotów prowadzących działalność w roku poprzednim (wg stanu na 31 grudnia roku poprzedzającego rok monitorowany).	0,065	1,02	1,05	0,77	0,78	CEiDG
Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy	355	285	244	249	327	PUP
Udział dochodów z CIT w dochodach gminy ogółem	0,06%	1,34%	2,1%	2,00%	0,44%	Gmina Brzeszcze

Tab. 3 Wskaźniki realizacji celu strategicznego II. Rozwój infrastruktury Gminy Brzeszcze

Wskaźnik	Wartość w roku 2016	Wartość w roku 2017	Wartość w roku 2018	Wartość w roku 2019	Wartość w roku 2020	źródło
Długość sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze gminy (km)	75,3	75,3	89	99,5	100,45	Bank Danych Lokalnych GUS, Gmina Brzeszcze
Długość nowopowstałych i zmodernizowanych dróg gminnych i powiatowych na obszarze gminy (km)	5,252	4,55	3,94	6,75	3,892	Gmina Brzeszcze
Długość nowopowstałych i zmodernizowanych chodników (km)	4,64	2,51	2,73	1,5	1,916	Gmina Brzeszcze
Długość nowopowstałych i zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych (km)	0,98	1,45	0	1,9 WI	1,06	Gmina Brzeszcze
Liczba oddanych do użytkowania budynków wielorodzinnych i jednorodzinnych	53	58	32	13	45	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego
Liczba mieszkań komunalnych, socjalnych lub chronionych	179	183	173	169	165	Gmina Brzeszcze

Tab. 4 Wskaźniki realizacji celu strategicznego III. Wysoki poziom edukacji i wychowania

Wskaźnik	Wartość w roku 2016	Wartość w roku 2017	Wartość w roku 2018	Wartość w roku 2019	Wartość w roku 2020	źródło
Liczba placówek edukacyjno-oświatowych – edukacja na poziomie szkoły podstawowej	6	6	6	6	6	Gmina Brzeszcze
Liczba miejsc w placówkach edukacyjno-oświatowych na poziomie szkoły podstawowej	1212	1266	1615	1623	1963	Gmina Brzeszcze
Liczba placówek edukacyjno-oświatowych – edukacja na poziomie gimnazjalnym	2	2	2	2	0	Gmina Brzeszcze
Liczba miejsc w placówkach edukacyjno-oświatowych na poziomie gimnazjalnym	533	472	174	175	0	Gmina Brzeszcze
Liczba placówek edukacyjno-oświatowych – edukacja na poziomie przedszkolnym	8	9	9	9	9	Gmina Brzeszcze
Liczba miejsc w placówkach edukacyjno-oświatowych na poziomie przedszkolnym	749	778	805	709	837	Gmina Brzeszcze
Liczba placówek edukacyjno-oświatowych w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3	1	1	2	3	3	Gmina Brzeszcze
Liczba miejsc w placówkach edukacyjno-oświatowych w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3	10	10	25	43	43	Gmina Brzeszcze

Liczba zmodernizowanych placówek edukacyjno-oświatowych	2	9	3	5	1	Gmina Brzeszcze
Liczba doposażonych placówek edukacyjno-oświatowych	9	9	8	4	5	Gmina Brzeszcze
Wyniki sprawdzianów na zakończenie szkoły podstawowej	j. polski 71,7% matematyka 54%, j. angielski 66,9%	-	-	j. polski 68,57% matematyka 48,80%, j. angielski 58,61 j. niemiecki 24%	j. polski 58,45% matematyka 44,48%, j. angielski 53,55%	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
Wyniki egzaminów gimnazjalnych	cz. humanistyczna 68% historia i wiedza o społ. 57% matematyka 52% przed. przyrodnicze 51% j. angielski: podstawowy 66%. rozszerzony 46%	cz. humanistyczna 71% historia i wiedza o społ. 57% matematyka 46% przed. przyrodnicze 52% j. angielski: podstawowy 69% rozszerzony 51% j. niemiecki: podstawowy 56% rozszerzony 93%	cz. humanistyczna 68,9% historia i wiedza o społ. 58,2% matematyka 53,95% przed. przyrodnicze 54% j. angielski: podstawowy 68,1% rozszerzony 53% j. niemiecki: podstawo-wy 43,85% rozszerzony -	cz. humanistyczna 63,7% historia i wiedza o społ. 55,7% matematyka 40,90% przed. Przyrodnicze 45,85% j. angielski: podstawowy 65,25% rozszerzony 47,75% j. niemiecki: podstawowy 44,70% rozszerzony -	-	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna

Tab. 5 Wskaźniki realizacji celu strategicznego IV. Ochrona Środowiska

Wskaźnik	Wartość w roku 2016	Wartość w roku 2017	Wartość w roku 2018	Wartość w roku 2019	Wartość w roku 2020	źródło
Liczba budynków użyteczności publicznej stanowiących własność Gminy Brzeszcze, w których przeprowadzono inwestycje mające na celu poprawę efektywności energetycznej	2	5	7	2	0	Gmina Brzeszcze
Wartość inwestycji mających na celu poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej stanowiących własność Gminy Brzeszcze	4.171.298,65	8.293.132,25	6.867.168,96	7.272.230,80	0	Gmina Brzeszcze
Liczba zainstalowanych odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej (szt.)	3	10	5	0	0	Gmina Brzeszcze
Odpady komunalne zebrane selektywnie z odpadów komunalnych ogółem (%)	19,11%	21,42%	28,56%	Brak danych	24,50%	Bank Danych Lokalnych GUS, Gmina Brzeszcze, partnerzy realizacyjni
Liczba zrealizowanych działań zwiększających świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska (szt.)	91	96	89	82	32	Gmina Brzeszcze, partnerzy realizacyjni
Powierzchnia terenów przekształconych w wyniku działalności przemysłowej, w tym eksploatacja podziemna, wyrobiska żwirowe itp.	2690,50 ha	2690,50 ha	2690,50 ha	2690,50 ha	2690,5 ha	Gmina Brzeszcze
Powierzchnia terenów przekształconych w wyniku działalności przemysłowej, zrekultywowanych w kierunku zagospodarowania rolno-leśnego	4,58 ha	5,51 ha	0	0	0	Gmina Brzeszcze
Powierzchnia terenów przekształconych w wyniku działalności przemysłowej, zrekultywowanych w kierunku zagospodarowania wodnego	0	0,0578 ha	15,75 ha	0	0	Gmina Brzeszcze
Powierzchnia terenów przekształconych w wyniku działalności przemysłowej, zrekultywowanych w kierunku zagospodarowania sportowo-rekreacyjnego, parkowo-leśnego, edukacyjnego i innym	1,1684 ha	0,3673 ha	0	0	0	Gmina Brzeszcze

Tab. 6 Wskaźniki realizacji celu strategicznego V. Wysoki poziom bezpieczeństwa socjalnego, zdrowotnego i publicznego

Wskaźnik	Wartość w roku 2016	Wartość w roku 2017	Wartość w roku 2018	Wartość w roku 2019	Wartość w roku 2020	źródło
Liczba placówek pomocy społecznej na terenie gminy	2	3	3	3	3	Gmina Brzeszcze
Liczba zmodernizowanych placówek pomocy społecznej na terenie gminy	0	0	0	0	0	Gmina Brzeszcze
Liczba doposażonych placówek pomocy społecznej na terenie gminy	0	0	0	0	0	Gmina Brzeszcze
Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w przeliczeniu na 1 mieszkańca	b/d ----- 4,17 <i>* dane za rok 2016 opublikowane w lipcu 2017r., wobec czego nie zostały wykazane w raporcie za rok 2016</i>	b/d ----- 4,21 <i>* dane za rok 2017 opublikowane w czerwcu 2018r., wobec czego nie zostały wykazane w raporcie za rok 2017</i>	b/d ----- 4,14 <i>* dane za rok 2018 opublikowane w maju 2018r., wobec czego nie zostały wykazane w raporcie za rok 2018</i>	b/d ----- 5,44 <i>* dane za rok 2019 opublikowane w listopadzie 2020r., wobec czego nie zostały wykazane w raporcie za rok 2019</i>	b/d	Bank Danych Lokalnych GUS
Udział osób korzystających z usług pielęgniarek środowiskowych w ludności ogółem	6,65%	5,59%	6,03%	5,11%	4,34%	Partnerzy realizacyjni
Udział osób korzystających z usług opiekuńczych w ludności ogółem	0,13%	0,12%	0,12%	0,14%	0,18%	Gmina Brzeszcze
Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	374	394	403	414	372	Gmina Brzeszcze
Wartość projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, adresowanych do rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	758.932,50	0	0	0	0	Gmina Brzeszcze
Liczba placówek wspierających działania mające na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem	1	1	1	1	1	Gmina Brzeszcze

Liczba miejsc w placówkach wspierających działania mające na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem	15	15	15	15	15	Gmina Brzeszcze
Liczba dzieci i młodzieży, które wymagają objęcia działaniami mającymi na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubóstwem	178	197	176	42	85	Gmina Brzeszcze
Liczba inwestycji w poprawę bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i przeciwpożarowego	6	5	4	6	5	Gmina Brzeszcze
Wartość inwestycji w poprawę bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i przeciwpożarowego	153.600,56	210.468,34	30.520,00	237.629,59	486.109,99	Gmina Brzeszcze

Tab. 7 Wskaźniki realizacji celu strategicznego VI. Rozwój oferty spędzania czasu wolnego

Wskaźnik	Wartość w roku 2016	Wartość w roku 2017	Wartość w roku 2018	Wartość w roku 2019	Wartość w roku 2020	źródło
Liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zakwaterowania zbiorowego	97	90	90	90	106	Bank Danych Lokalnych GUS
Liczba zakończonych inwestycji w zakresie rozwoju rekreacji i sportu	3	2	0	18	5	Gmina Brzeszcze, partnerzy realizacyjni
Wartość zakończonych inwestycji w zakresie rozwoju rekreacji i sportu (w zł)	64.194,00	56.925,67	0	6.629.138,70	514.532,57	Gmina Brzeszcze, partnerzy realizacyjni
Długość urządzonych i oznakowanych tras turystycznych na terenie gminy	0	11,1 km	0	15,95 km	3,65 km	Gmina Brzeszcze, partnerzy realizacyjni
Liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	81	78	47	97	55	Gmina Brzeszcze, partnerzy realizacyjni
Liczba uczestników zorganizowanych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych	15.967	14.826	9.408	14.469	4081	Gmina Brzeszcze, partnerzy realizacyjni
Liczba zorganizowanych wydarzeń rekreacyjno-sportowych	22	17	17	23	17	Gmina Brzeszcze, partnerzy realizacyjni
Liczba uczestników zorganizowanych wydarzeń rekreacyjno-sportowych	2.629	5.905	3.486	3.629	937	Gmina Brzeszcze, partnerzy realizacyjni

Tab. 8 wskaźniki realizacji celu strategicznego VII. Wzmacnianie funkcjonalności gminy

Wskaźnik	Wartość w roku 2016	Wartość w roku 2017	Wartość w roku 2018	Wartość w roku 2019	Wartość w roku 2020	źródło
Liczba obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania gminy Brzeszcze	14	16	18	18	18	Gmina Brzeszcze
Liczba zrealizowanych inwestycji, ujętych w „Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze”	0	0	1	5	3	Gmina Brzeszcze
Wartość zrealizowanych inwestycji, ujętych w „Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Brzeszcze”	0,00	0,00	171.529,99	2.831.568,30	778.028,90	Gmina Brzeszcze

Tab. 9 wskaźniki realizacji celu strategicznego VIII. Wzmacnianie potencjału i skuteczności administracji publicznej

Wskaźnik	Wartość w roku 2016	Wartość w roku 2017	Wartość w roku 2018	Wartość w roku 2019	Wartość w roku 2020	źródło
Liczba usług w gminie świadczonych za pomocą sieci Internet (ePUAP)	2	15	15	15	15	Gmina Brzeszcze
Liczba dokumentów poddanych konsultacjom społecznym (szt.)	5	6	5	4	0	Gmina Brzeszcze
Liczba powstałych na terenie gminy podmiotów ekonomii społecznej (szt.)	2	0	0	0	3	Gmina Brzeszcze, Powiat Oświęcimski

3. Wnioski i rekomendacje

3.1 Wnioski w zakresie analizy osiągniętych w 2020 roku wartości wskaźników celów Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024

Analiza osiągniętych w 2020 roku wartości wskaźników celów Strategii wykazała, że w ramach każdego celu strategicznego podejmowane były zaplanowane w Strategii przedsięwzięcia i działania zmierzające do realizacji wizji Gminy Brzeszcze w roku 2024. Wartość 0 w przypadku kilku wskaźników oznacza, że dane zadanie nie zostało ukończone w analizowanym roku sprawozdawczym.

Rok 2020 był piątym pełnym rokiem wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024. Zastosowany katalog wskaźników jest wystarczający, by umożliwić porównanie ich wartości w kolejnych latach wdrażania Strategii. Jednocześnie Zespół ds. monitoringu i ewaluacji Strategii podtrzymuje zgłoszone w poprzednim raporcie uwagi w zakresie aktualność i adekwatność poniżej przedstawionych wskaźników oraz wskazuje co następuje:

W zakresie celu strategicznego *I. Rozwinięta przedsiębiorczość i gospodarka lokalna* wartość wskaźnika *Stosunek liczby nowych działalności gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy do liczby podmiotów prowadzących działalność w roku poprzednim (wg stanu na 31 grudnia roku poprzedzającego rok monitorowany)* jest zauważalnie niższa, niż w roku 2018 lub 2017. Zmiana jest spowodowana m.in. zapisami tzw. „Konstytucji Biznesu”, czyli pakietu pięciu ustaw, które zostały wyrażone w Prawie przedsiębiorców – ustawie z 6 marca 2018 roku, zastępującej dotychczasową ustawę o swobodzie działalności gospodarczej. Zapisy zmienionej ustawy umożliwiają m.in. nowo rejestrującym się przedsiębiorcom spośród określonego katalogu kodów PKD niewskazywanie adresu działalności gospodarczej (np. PKD dot. robót budowlanych). Tak zarejestrowana działalność, pomimo faktycznego prowadzenia na obszarze gminy, nie jest wykazywana w raportach i statystykach, generowanych wg kryterium „adres działalności gospodarczej”. Stąd też analizowane dane nie są porównywalne i nie mogą stanowić obiektywnej informacji o stanie przedsiębiorczości i gospodarki lokalnej.

Weryfikując wartości wskaźników dla celu strategicznego I nie sposób nie odnotować wzrostu w stosunku do lat poprzednich liczby osób bezrobotnych (2019 – 249 osób, 2020 – 327 osób) oraz znaczącego spadku udziałów dochodów z podatku CIT w dochodach gminy (2019 – 2%, 2020 – 0,44%). Z dużym prawdopodobieństwem, jednakże bez dokonania szczegółowych analiz, można wskazać, że sytuacja ta spowodowana jest pandemią wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19) oraz wprowadzonymi na szczeblu rządowym ograniczeniami w prowadzeniu działalności gospodarczej. Zakazy i obostrzenia mające na celu zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie COVID-19, dotyczyły czasowego ograniczenia świadczonych usług lub działalności produkcyjnej, co bezpośrednio przełożyło się na ograniczenie dochodów firm, powodując m. in. niemożność ponoszenia bieżących zobowiązań finansowych, zwolnienia pracowników.

W zakresie celu strategicznego *II. Rozwój infrastruktury Gminy Brzeszcze* w ramach wskaźnika *Długość nowopowstałych i zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych (km)* podano – jak w latach poprzednich - łącznie długość ciągów pieszo-rowerowych oraz długość ścieżek

rowerowych. Nieprecyzyjna nazwa wskaźnika dotycząca jedynie ciągów pieszo-rowerowych uniemożliwiała wykazanie w ramach raportu pełnego zakresu zrealizowanych inwestycji w zakresie infrastruktury rowerowej na terenie Gminy Brzeszcze. Zespół podtrzymuje rekomendacje w zakresie doprecyzowania w przyszłości, w ramach aktualizacji Strategii, nazwy wskaźnika np. w brzmieniu *Długość nowopowstałych i zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych oraz ścieżek rowerowych (km)*. Nie jest konieczna natychmiastowa zmiana nazwy wskaźnika - obecne brzmienie nie powoduje trudności w zakresie analizy i weryfikacji stopnia wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024.

W tym samym celu w ramach wskaźnika *Liczba mieszkań komunalnych, socjalnych lub chronionych* należy wyjaśnić, że zmiana ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy oraz ustawy - Kodeks cywilny zmieniły definicję lokalu socjalnego. Dotychczas określona w art. 2 ust. 5 pkt 1 definicja „lokalu socjalnego” została przeniesiona do art. 22 pod nazwą „umowa najmu socjalnego lokalu”. Wprowadzone ww. ustawą zmiany dotyczą m. in. rezygnacji z konieczności uwzględniania podziału na lokale komunalne i socjalne przy tworzeniu prognoz wielkości i stanu technicznego zasobu, czy też obowiązku tworzenia osobnych kryteriów wynajmowania lokali o powierzchni przekraczającej 80m² powierzchni użytkowej, pozostawiając dowolność w tym zakresie. Nowym obowiązkiem gminy jest określenie warunków jakie powinien spełniać lokal wskazywany dla osób niepełnosprawnych. Ponadto zmianie uległy zasady uchwalania wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy oraz określania zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład zasobów komunalnych. Wobec przedstawionych powyżej zmian nie jest konieczna natychmiastowa zmiana nazwy wskaźnika - obecne brzmienie nie powoduje trudności w zakresie analizy i weryfikacji stopnia wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024.

W zakresie celu strategicznego III. *Wysoki poziom edukacji i wychowania* wskaźniki *Liczba placówek edukacyjno-oświatowych – edukacja na poziomie gimnazjalnym* oraz *Wyniki egzaminów gimnazjalnych* będą wymagały zmiany, wynikającej z przeprowadzonej reformy systemu oświaty. Od 1 września 2017 roku zlikwidowane zostały szkoły gimnazjalne – klasy gimnazjalne (do czasu ukończenia nauki przez ostatni rocznik) włączono w struktury szkół podstawowych. Od września 2017 r. uczniowie kontynuują naukę w ramach szkół podstawowych, w klasach 7 oraz 8. W roku 2019 edukację zakończyły klasy gimnazjalne – po raz ostatni przeprowadzono egzaminy. Wobec powyższego wskaźnik *Wyniki egzaminów gimnazjalnych* od 2020 pozostaje bez danych i w przyszłości powinien zostać usunięty. Analiza poziomu wiedzy uczniów prowadzona jest w ramach obecnie istniejącego wskaźnika *Wyniki sprawdzianów na zakończenie szkoły podstawowej*.

W zakresie celu strategicznego V. *Wysoki poziom bezpieczeństwa socjalnego, zdrowotnego i publicznego* wskaźnik *Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w przeliczeniu na 1 mieszkańca* jest weryfikowany na podstawie danych uzyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego. Dane te publikowane są w połowie roku następującego po roku sprawozdawczym. Wobec powyższego nie jest możliwe uzyskanie aktualnych danych w sytuacji opracowywania w I kwartale danego roku raportu z wdrażania Strategii w roku poprzednim. Niemniej przypadek ten nie uniemożliwia pozyskania przedmiotowych danych, a opóźnienie w ich pozyskaniu nie

powoduje znaczących utrudnień w zakresie analizy i weryfikacji stopnia wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024.

3.2 Rekomendacje wynikające ze znowelizowanej ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

13 listopada 2020 r. weszły w życie przepisy wprowadzone ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw. Zmiany objęły ponad 20 aktów prawnych, w tym kilka bezpośrednio wiążących się z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego.¹

W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym znalazła się – po raz pierwszy w ustawodawstwie krajowym – podstawa prawna dla strategii rozwoju gminy, a także znalazły się szczegółowe regulacje dotyczące sporządzania tego dokumentu. Dotyczą one procedury opracowania strategii, w tym m.in. określają podstawę opracowania (aktualizacji) strategii, jaką jest uchwała rady gminy, określającą szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym tryb jej konsultacji; wymogi w zakresie konsultowania projektu strategii z sąsiednimi gminami i ich związkami oraz z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie; wymogi w zakresie opiniowania przez zarząd województwa w zakresie zgodności z zasadami regionalnej polityki przestrzennej określonej w strategii rozwoju województwa; konieczność przeprowadzenia ewaluacji ex ante.

Nowelizacja zdefiniowała ponadto wytyczne merytoryczne, w tym nowe obligatoryjne rozdziały dla strategii, m.in.: model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy; ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie; obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa oraz fakultatywnie obszary strategicznej interwencji dla gminy; ramy finansowe strategii.

Jak podkreślono w poradniku „Strategia rozwoju gminy – poradnik praktyczny”, opracowanym na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej przez zespół ekspertów pracujący pod kierownictwem FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji z Krakowa, do tej pory strategie gminne były opracowywane zgodnie z ogólnie przyjętymi standardami oraz przy zachowaniu spójności z wytycznymi dokumentów nadrzędnych. Obecnie jednostki samorządu terytorialnego mogą przygotowywać strategie, które będą instrumentami pozyskiwania środków zewnętrznych, a jednocześnie pełnoprawnymi strategiami rozwoju, stanowiącymi element zintegrowanego systemu zarządzania rozwojem kraju.

Dokumenty uchwalone przez gminy przed wejściem w życie znowelizowanych przepisów nie stają się automatycznie strategiami rozwoju gmin w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia

¹ „Strategia rozwoju gminy – poradnik praktyczny”, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/strategia-rozwoju-gminy>), dostęp 26.04.2021)

o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (uzppr). By były dokumentami strategicznymi zintegrowanego systemu zarządzania rozwojem kraju, powinny zostać dostosowane do wymogów ustawowych i przyjęte przez odpowiedni organ. Dostosowanie może być zrealizowane albo przez ich aktualizację, albo w procesie przygotowania strategii od początku – w obu przypadkach zgodnie z procedurą ustawową.²

Gmina ma możliwość opracowania strategii bez uwzględniania nowych przepisów, powołując się jedynie na wymagania stawiane strategiom terytorialnym – zgodnie z projektem rozporządzenia unijnego, określającego wspólne przepisy dla siedmiu funduszy europejskich oraz z projektem ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2021-2027.

Taki dokument również można traktować jako narzędzie pozyskiwania środków unijnych, jeśli będzie zawierał 4 obowiązkowe elementy, tj. określenie obszaru geograficznego, którego dotyczy dana strategia; analizę potrzeb rozwojowych i potencjału danego obszaru; opis zintegrowanego podejścia do stwierdzonych potrzeb rozwojowych i potencjału; opis włączenia partnerów w przygotowanie strategii i jej wdrożenie.

W rezultacie powyższej analizy dotychczasowego stanu wdrażania *Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024* oraz zapisów ustawy z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, Zespół ds. monitoringu i ewaluacji Strategii wnosi rekomendację w zakresie przeprowadzenia oceny aktualności *Strategii Rozwoju Gminy Brzeszcze na lata 2015-2024* w świetle zmieniających się uwarunkowań prawnych, gospodarczych oraz społecznych.

² Ibidem